

Juni 2005

Gävleborgs Fäbodförening

Försommarbrev 2005

Trivsamt årsmöte på Nytorps naturbruk

Lokalen Lien på Nytorps naturbruksgymnasium var full med fäbodfolk när Fäbodföreningen hade sitt årsmöte. Mötet inleddes med en spännande ostbuffé och att Åsa Wilhelmsson från fäbodmatsprojektet visade den nya filmen Fäbodminnen. Åke Palm vid Ljusdalsbygdens museum har gjort den som dokumentation av förra sommarens studiecirkel. Den är ett imponerande arbete som möttes av välförtjänt entusiasm.

I ordföranden Tomas Erikssons frånvaro hälsade vice ordföranden Kelvin Ekeland alla välkomna och överlämnade ordet till den enhälligt valda mötesordföranden Inga Malm. Föreningens verksamhet har varit intensiv och omfattande. Glädjande är det förtroende myndigheter visar för föreningens sakkunskap. Tråkigt är att förståelse fattas för att behovet av resurser för att kunna göra ett bra arbete inte kan täckas av enbart medlemsavgifter.

Mötet valde Calle Höglund, Trönö till ny ordförande. Ordinarie ledamöter i styrelsen blev Tomas Eriksson, Torsåker, Åsa Morberg, Sandviken, Karin Nilsson, Korskrogen och Stefan Olander, Viksjöfors. Ersättarna består av Yasmine Bengtsson, Söderhamn, Joni Lidberg, Ljusdal, Karin Sköldmark, Edsbyn och Margareta Wallin, Järvsö. Avgående funktionärer samt mötesledarna avtackades med gåvor.

Avslutningsvis informerades om:

Att Gösta Lindberg, Hälsinglands Handelshus, vill ha kontakt med fäbodbrukare för förmedling av produkter som getost och messmör. 0278 - 440 16, 070 - 766 28 81

Att Leif Holst i Rovdjursföreningen tar emot intresseanmälningar från brukare som vill ha hjälp med att skydda sina fäboddjur mot rovdjur. 0297- 700 25

Att Kelvin Ekeland vill ha kontakt med personer som vet något om gammaldags fäbodgetter.

WWF

En panda i fäbodskogen

Världsnaturfonden WWF har gett Fäbodföreningen en räntefri rörelsekredit så föreningen själv kan fungera som ägare av projekt Fäbodmat och matkultur när Hushållningssällskapet nu efter ett år måste dra sig ur det framgångsrika samarbetet.

Mer om det längre fram.

WWF ska främja naturresursernas nyttjande. Genom att WWF arbetar med insamlade medel kan WWF alltid agera fristående. Verksamheten har av fem program: Skog, Våtmarker & Sötvatten, Hav & Kust, Jordbrukslandskap samt Utbildning & ungdom.

Skogsverksamheten vill åstadkomma ett naturanpassat skogsbruk. Restaurering, hävd och bruk präglar jordbrukslandskapets projekt. WWF har ett Förtroenderåd med kungen som ordförande. Högst hälften representerar föreningar, institutioner och myndigheter. Resten är vald på egna meriter.

En styrelse ansvarar för verksamheten. Generalsekreteraren svarar för det löpande arbetet.

Pandan är symbol för WWF och den hotade mångfalden. Den finns också i fäbodskogen. Den ska vi gemensamt ta vara på.

I Ovanåker händer det saker kring fäbodarna

Årsmötet 2004 möttes vi på Edsbyns museum där Olle Berglund bland annat berättade om kommunens projekt "Fäbodskogen". Härefter kom ett brev som glädde. Det är en slags fortsättning på Olles redovisning och det var Mimmi Göllas, en av Fäbodföreningens färskaste medlemmar, som skrev det:

Hej!

Jag tänkte rapportera vad som händer på fäbodfronten när det gäller Ovanåkers kommun och det arbete jag gör för dem. Sedan 1998 har kommunen jobbat med byggnadsinventeringar inom riksintresseområdena för kulturminnesvården. Riksintressen finns för kultur, natur, fritid m.m. och det är kommunens skyldighet att se till att det som är orsaken till värdet (obebyggd natur, gammal bebyggelse etc.) bevaras.

Inom riksintresseområdena för kulturminnesvård görs det genom att belägga fastigheterna med områdesbestämmelser, som innebär bygglov för förändringar som påverkar det kulturhistoriska värdet. Det innebär inte att byggnaderna ska bevaras som museum utan att förändringarna ska diskuteras med kommunen innan de genomförs. Nu pågår en nationell diskussion om att generella bygglov ska införas för all bebyggelse, men om det går igenom vet jag inte.

I samband med att kommunen fullföljer sina åtaganden för riksintresseområdena så dokumenterar vi husens historia utifrån det fastighetsägarna kan berätta och vad jag i egenskap av byggnadsantikvarie kan avläsa ur byggnaderna. Detta görs för att hålla berättelsen om vår byggnadshistoria vid liv och göra den tillgänglig för oss nu och andra i framtiden. Resultatet för tidigare inventeringar går att avläsa i Bebyggelseregistret som du kan nå via Ovanåkers kommuns hemsida. Det krävs registrering och lösenord för att få tillgång till informationen.

Inventeringen och byggnadsdokumentationen stöds av Länsstyrelsens avdelning för kulturmiljövård som har satsat pengar i uppföljande projekt som har handlat om byggnadsrestaurering, främst av överloppsbyggnader som lador, härbren och andra "onyttiga" bodar. Lador har rustats i Vängsbo 2003 och Älvkarhed 2004, medan byarna norr om Alfta står på tur under 2005. Fäbodarna rustas parallellt med att inventeringen av dem pågår, alltså i år. Just nu är de båda snickarlagen i Homnabo och arbetar.

Om du har några frågor om inventeringar och renoveringar så kontakta gärna mej på mimmi@migobyggnadsvard.se eller 070-2 777 001.

I samband med inventeringarna träffar jag alla fastighetsägare och vill då lämna information om Fäbodföreningen. Den inbjudan jag fick inför årsmötet har jag kopierat och lämnat ut vid våra möten. De är bra tillfällen att få ut info om föreningen och kan kanske generera några nya medlemmar.

Hälsningar, *Mimmi Göllas*, MiGo Byggnadsvård

Projekt

Fäbodkonsulent

Jordbruksverket har gett Fäbodföreningen möjlighet att under årets fäbodsäsong ha en försöksverksamhet med rådgivning och probleminventering om fäbodbruk. Som landets första fäbodkonsulent har agronom Yasmine Bengtson anlitats. För fäbodbrukare är hon känd genom sitt arbete om stresseffekter på tamdjur, med tonvikt på rovdjursstörningar. Hon börjar kring 15 juni med ett tillfälligt kontor på Biblioteket i Edsbyn.

Projekt

Fäbodar och rovdjur

Genom två anslag från Länsstyrelsen har Ovanåkers kommun och Fäbodföreningen startat ett arbete för att undvika konflikter mellan målen att bevara både fäbodbruk och rovdjur. Joni Lidberg berättade om idén i vår Helgläsning 2004-2005. Nu är den under genomförande. Det innebär förslag till åtgärder efter samråd med brukarna för länets samtliga fäbodar med djur.

När de båda projektledarna blivit lite mer varma i sina kläder kommer att kallas till

Informationsdag - Presskonferens

preliminärt den **12 juli**.

Det glesnar bland symbolerna,

men bara temporärt. De blir också fler och starkare!

”Hushållningssällskapet Gävleborg i samarbete med Gävleborgs Fäbodförening beviljades 705.710 kronor för arbete med att främja fäbodbruket i Hälsingland och lägga grund för kommersiellt gångbar produktion av småskaliga livsmedel. Kontakt: Elisabeth Rooth-Eriksson, 0290-33608.

Pågående projekt. Underhandsbesked om fortsättning t o m 2006.” Första beslutet Intryck Hälsinglands hemsida.

Sista styrgruppsmötet för fas ett av **FÄBODMAT OCH MATKULTUR** hölls den 1 juni. Det var också sista mötet för Elisabeth Rooth-Eriksson och Ewa Kohlström. HS vill inte stå som projektägare för fas två. Skälen är övergången till HS Konsult AB och större krav på kostnadstäckning. Elisabeth lämnade sin tjänst som VD den 1 april och anställningen upphör 1 oktober. Ewa slutar den 1 juli. För fäbodbrukets framtid har Ewas och Elisabets arbete varit positivt. Trots att HS och Fäbodföreningen haft olika uppfattningar om den form arbetet till vissa delar hade under en period har erfarenheterna, på olika sätt, varit berikande. Kanske priset till vissa delar blev onödigt högt - med också det har gett lärdom. Fäbodföreningen tackade med blommor. Glädjande är att Åsa Wilhelmsson lovat vara kvar i projektet och därmed svara för kontinuiteten.

Tack vare att WWF bistår med rörelsekredit, kan Fäbodföreningen bli egen ägare av projektet. Länsstyrelsen, som ökar sitt stöd, lovar också betala vissa förskott. Även Jordbruksverket finns bland finansiärerna, liksom HagmarksMISTRA. Smolket i glädjebägaren står Intryck Hälsingland för, som 31 maj behandlade vår ansökan om medel att fortsätta projektet i egen regi och i ett kort meddelande till Fäbodföreningen 2 juni (utan att kunna ange motiv innan protokollet är justerat) framförde ”från Intryck Hälsinglands sida avslogs den ansökan”. Symbolen för HS är borta. IH önskas åter efter bifall till en kompletterad, tydligare ansökan.

Det är trevligt

när det kommer gensvar på medlemsbrev. Ett av allmänt intresse har kommit från Jenny Reimers. ”– Jag bodde i Järvsö som barn och vi cyklade ut till en fäbod i närheten och klappade de fina korna... Kaukningen, eller kulningen har ju fått ett uppsving på senare tid... tänk att åter gå i skogen, plocka bär och höra det...” skriver hon. Nu är Jenny överläkare på sjukhuset i Härnösand och odlar ett specialintresse kring bra mat. ”- Fäboden och likartade sätt att ’skapa mat’ är det jag tror vi måste återinföra!” meddelar hon och fortsätter med att hon gärna vill bidra på olika sätt i vårt projekt Fäbodmat och Matkultur. Jenny har läst Victoria Törnqvists ”Reflektion” och kommenterar: Hemskt med slaktavfall till björnar! Inte lockade man björnar förr inte... Kanske juristerna i tingsrätter, länsstyrelsefolk och jaktlag borde få komma till fäbodar och se korna och höra om matproduktionen.

Frågan är just vad man kan göra. Ta detta med åtling. I Sommarhälsning 2003 redogjorde Fäbodföreningen för vad som gällde. Artikel 12 i Habitatdirektivet (92/43/EEG) förbjöd kommersiella aktiviteter som ”turiståtling” av björn enligt artikel 8.1 i Rådets förordning (EG) 338/97. Det ledde till att Naturvårdsverket pekade på att Artskyddsförordningens 1a§ också anger att man inte avsiktligt får störa djur. Björn räknas hit. Föreningen frågade då Länsstyrelsen och Polisen vem som skulle agera. Polisen tog initiativet och utifrån en turiståtling i länet gjordes anmälan. Miljöåklagare Elly-Anne Öholm valde dock att lägga ner förundersökningen (dnr C-5-2807-03).

Uppgifterna kom igen vid ett seminarium om rovdjursturism i februari i år. Joni Lidberg frågade då länsveterinär Margareta Stéen om de i länet som lockar björnar i kommersiellt syfte ska söka tillstånd. Margareta medgav att hon får ge tillstånd och ville återkomma. I maj säger hon att jaktlagsstiftningen, som förbjuder störning av djur utanför jakttid, bör gälla.

Frågan till Margareta Stéen är: Varför kan inte du som tjänsteman med initiativrätt hänvisa till ovanstående regelverk och generellt inom länet förbjuda all björnåtling och förevisning av vilda björnar och då det gäller aktiva företag utan tillstånd omedelbart stoppa verksamheten och sätta ett kännbart vite vid ohörsamhet? Miljöpolis Gunnar Skoglund hade handlingskraft även om resultatet blev klen. Visst kan du få ditt beslut överklagat och domstolsprövat. I sämsta fall får klaganden bifall. Men då vet vi vad som gäller, och kan kräva förändringar.

Knätofsar, knyppling, timmerhantverk, hembygds känsla, skördefester, fäbodmat, tätmjolk, messmör, hälsingeost, gästrikedricka, kolbullar, sotare, folklustspel, allmogemusik, kyrkbåtar, bygdeposi och övrig genuin mångfald, det är också KULTUR.

Det är något att vara stolt över. Det ska odlas, brukas och vårdas. Vill man se framåt, måste man också se bakåt. Annars får man se upp! Det är synd om dem som skäms för att höra till ett samhälle där man vill stödja pilgrimsvandringar, hälsingegårdar, brukshästar, folkdräkter och slikt, synd om de gemena som i sin inskränkthet vill skilja det förflutna från det dagliga och blivande, de som istället vill ställa integrationen, pluralismen, jämställdheten, det nya klassamhället i centrum. I centrum för vad? Gråhet, leda, historielöshet?

Vi måste ta vara på erfarenheter från förr, från det naturliga, från kulturen, när vi ska bygga ett hållbart samhälle. Och då ska vi inte glömma trivseln, hälsan, glädjen och gemenskapen. Fäbodföreningen vill hjälpa till att också förmedla lust och nöje och skapa samhörighet i våra bygder. Vad sägs om följande meny?

Kulning, 16-17 juli

Traditionell kurs om skogens arbetssång. Kulning ger en stark, rak ton utan vibrato i högt läge. En avspänd vokalteknik, som hörs flera kilometer. Den används för att kalla på kor, får och getter, skrämna varg och björn, eller meddela sig över stora avstånd.

Samling 19 juli kl 11.00 på Utegården i Älgnäs, Holmsveden. Avslutning 20 juli kl 16.00

Kurskostnad: 400:- , **FÄBODMAT** och fika 225:-

Boende med frukost - tag med egna lakan 175:- (eljest 200:-)

Ring Carin Gisslén-Schönning för vägbeskrivning och bokning av boende 0270/422 083

<http://home.swipnet.se/utegarden> **Se även** www.halsingelatverkstad.net

Anmälan till Studieförbundet Bildas exp före 1 juli tfn 0270/628 00

En dag om all vår fäbodmusik www.folkmusikfesten.nu

Den 23 juli, med start klockan 13 på Vargas vildmarksloge, ca 30 km söder om Bollnäs.

Dagen inleds med kurser i fäbodens instrument, lur, horn, pipa och kulning samt tillverkning av horn. Lärare: Riksspelmännen Bengt Jonsson, Calle Hernmarck, Bernt Lindström, Kerstin Lindström och Kerstin Palm samt Ann-Marie Sundberg, som nog är Sveriges skickligaste näverlursblåsare och en fantastisk pedagog. Hon har bra lurar med till försäljning.

Kursavgift: 300 kr, inkluderar kvällens program. Kostnad för mat och fika tillkommer.

Vid 19 tiden vidtar ett program om fäbodens musik och kring klockan 21 avslutas med Vallmusik runt Öjungen. Instruktörerna samt Ross Campbell och Lena Andersson.

Anmälan till Bengt Jonsson, Eriknäsbo 4187, 821 93 BOLLNÄS senast den 15 juli.

Tel 0278-310 16. e-post: bengt.jonsson@mbox327.swipnet.se

JÄRVSÖSKOGEN [info - Turistbyrån 0651-40306; Harsagården 0651-49611](http://info-turistbyran.se)

Järvsöbornas fäbodskog. Hotellrum eller STF-vandrarhem på Harsagården. Restaurang med lokala specialiteter som hälsingeostkaka, korngrynskaka eller pärgrot och fläsk.

Guidade skogsvandringar. **Järvsöskogens Dag.** Måndagen den 18 juli.

SVEDBOVALLEN i Järvsöskogen, mitt emellan Ljusdal och Edsbyn. 0278-91030.

Öppet: varje dag kl.10 – 17. kor, getter, höns, katt - skojänta

Servering: kaffe, bulle, ostkaka med sylt och grädde, kärnmjölkskaka samt fäbodsmörgås (tunnbröd med smakprov av smör, ost/ar/, messmör) varje dag kl.10 – 14.

Guidning varje dag kl.14 för kr.30:- per deltagande person. Guidning av buss kr.600:-

Tipspromenad den 18 juli.

Fäbodkurser vecka 26 och vecka 30 med plats för 6 kursdeltagare varje gång.

Byggnadsvård 14 - 21 augusti. Fäbodens byggnader och växter Lagning av timmerskador, finsnickeri, spåntaksläggning, dekorationsmåleri., Tel: 0651-104 02.

Skogens dag den **20 augusti** vid Lillfjärden i Hudiksvall blir också **Fäbodarnas dag**. Fäbodföreningen och de olika **PROJEKTEN** deltar och orienterar.

Skogsvårdsstyrelsen inbjuder.

Välkomna

Blomstervandring söndagen den 10 juli med den trivsamt sakkunnige Tryggve Persson från Ultuna och Tönnånger. **Knupbodarna** mellan Kilafors och Holmsveden blir platsen. Kolla med Carin 070-398 37 83. För dem det passar, sker samling vid **Kvarnudden kl 18.00**.

Bufarhelg i Budalen mellan Røros og Trondheim den 9 juli.

Buss från Hedeviken och Klövsjö. Vid stort intresse från X-län, eventuellt även från Ljusdal.

Anmälan till **FÄBODMAT OCH MATKULTUR** snarast.

Tel 0270-38 064 eller 070-372 90 71.

Öppet för **Fäbodbrukarnas marknad** på **Hälsinge Handelshus** i Vallsta 27-28 augusti. Vill du ha plats så kontakta Gösta Lindberg 0278-44 051; 0278-44 016; 970-766 28 81.

FÄBODMATEN är där.

Harsens fäbod, museum i Järvsöskogen med fina föremål och vackra textilier.

Visning torsdag samt lördag och söndag.

Om öppettider och andra önskemål, ring 0651-40 888 eller 0278-91 030.

Messmörsteatern spelar Silverkronan vid Harsens fäbod. Ett folkligt uppförande 15,16 juli, 19 juli samt 22, 23 och 24 juli. Vuxen 120:-, ungdom 50:-, barn 0:-

Hundförbudet. Biljetter via Turistbyrån 0651-40 306 och Harsagården 0651-49 611.

Fäbodar, förr och nu: Studiecirkel som tar upp frågan om varför vallarna anlades, var dom låg, hur man levde, vilka byggnader som fanns, vad man åt, vad som tillverkades och hur de ser det ut idag. Inneträffar och titt på vallar, även en fungerande fäbod. Sex träffar, Pris: 400:-

Naturen under årstiderna: Studiecirkel på 10 träffar och 30 timmar. En träff inne, sedan en träff i månaden under året, där vi besöker en miljö och erfar floran och faunan på plats. Det är lite av varje, olika spår, blommor, fåglar, svampar och lavar. Vanliga arter och vissa rariteter. Pris: 600:-

Slätterkurs: Du får lära dig att slipa och ställa in lien, samt slätterteknik. Vi slår på förmiddan och hässjar på eftermiddan. Vi tittar också på ängens hävdgynnade arter. Efteråt ges tillfälle att svalka sig i sjön. Kursen hålls nära Edsbyn söndagen den 7 augusti mellan klockan 9 och 17. Välkomstfika ingår. Anmälan senast 25 juli. Pris: 500:-

Intresserad av fjällens flora och fauna? Exempel:

Anåfjället, 30/6-3/7. Pris: 150: - per deltagare. Anmälan senast 15 juni. Tredagars resa till Hamra.

Första dagen vandring längs Ljusnan på Pilgrimsleden, förhoppningsvis blommor brunkullan. Andra dagen på kalvfjället med utsikt från Anåfjället. Tredje dagen en runda från Ruvallen till hällmålingarna och Evagraven.

Fler upplysningar om ovanstående fyra begivenheter och en del annat, av Stefan Olander, Skalen SÖDEROMSJÖN 340, 82895 VIKSJÖFORS. 0278-15531, 0271-18039, 070-5692690.

stefan.olander@sv.se

I förra medlemsbrevet fanns en rubrik

§ OANSVAR där vi tog upp den frihet Länsförsäkringar i Dalarna tagit sig genom att förklara att rätten till fritt mulbete inte längre finns. Vi återkommer till det.

Först tar vi avslutningen där vi frågade om landshövdingarna i fäbodsverige än en gång ska vara tvungna att skriva brev till regeringen och påminna om behovet av att tydliggöra reglerna för fritt fäbodbete. Landshövding Ingrid Dahlberg tackade för vår information och svarade (dnr 100-2754-05) att det kan komma en proposition under våren om betesrätten vid fädbobruk. Förhoppningsvis tydliggörs frågan där.

Vår vän Lennart Fremling (fp) i riksdagen nöjde sig inte med detta utan frågade (*Fråga 2004/05:1373*) ansvarig minister. Jordbruksminister Ann-Christin Nykvists svar av den 13 april 2005 lämnas något kortat:

Idag regleras rätten till bete i bl.a. ägofredslagen (1933:269) som även reglerar frågan om stängsel, vilken bedömts svår att tillämpa. 2003 utreddes om det är lämpligt med särskilda bestämmelser om betesrätt vid fäbodbruk och andra småskaliga former av djurhållning (dir. 2003:46). Utredningen *Betesrätt vid fäbodbruk m.m.* (SOU 2003:116) har remissbehandlats och förslaget bereds nu av regeringen. Regeringen ämnar under mandatperioden föreslå nya bestämmelser om bl.a. betesrätt och fäbodbrukares ansvar för sina djur i syfte att stärka fäbodbrukarnas rättsliga ställning.

Lennart Fremling hälsar: Tydligen får vi vänta till september 2006.

§ OANSVARET En annan av våra vänner, som inte vill skylta med sitt namn i sammanhanget, har hjälpt Kelvin E att reda ut hur det står till med de missuppfattningar som rört till det för Länsförsäkringar i Dalarna (se februaribrevet). Vi har kommit fram till:

Någon allmänt fri mulbetesrätt överallt i all utmark finns inte. Däremot kan man hävda att det finns en sedvana rörande fri mulbetesrätt i sådana områden där det av tradition finns fritt utmarksbete och där det finns fäboddar. Sedvanan står där mot ägofredslagens regler och det är inte alls självklart att det är lagen som blir bestämmande i sådana områden.

I fråga om Kväkseldomens allmängiltighet och om "fri mulbetesrätt" kan anföras att djurägare har tillsynsplikt och ansvar för djurens skador på andras mark (t ex grönsaksland och gräsmattor men inte egendom som fordon o dyl).

Bl a på grund av Kväkseldomen gjordes utredningen *Betesrätt vid fäbodbruk m.m.* (SOU 2003:116). Syftet med utredningens förslag är att stärka fäbodbrukets ställning genom ny lagstiftning, som bl a innebär att Ägofredslagen skall upphävas. Med detta vinnas att lag inte som idag står mot sedvana, vilket är ett stärkande av sedvanan.

Kväkseldomen diskuteras i betänkandet. På sidan 47 konstateras att tingsrätten inte, som påståtts, funnit att sedvana kan grunda en rätt att nyttja annans fasta egendom. Men betänkandet påpekar att detta är en underrättsdom utan prejudikatsvärde. Man skriver också att det aktuella betet, med enbart får, hade annan karaktär än det äldre betesbruket och att detta kan ha haft inverkan på domslutet. Motpartsombudet inriktade sig på att betet bedrevs utan variation i djurslag, tillsyn bara någon gång per vecka, ingen vallning mm mm. Motpartsombudet ställde frågan på sin spets och ifrågasatte om det alls var fäboddrift. Tingsrätten tog intryck av detta vilket också avspeglar sig tydligt i domskälen.

En underrätt har svårare än en överrätt att beakta sedvänja när denna i sig strider mot lag.

På sidan 62 i betänkandet redovisas Naturvårdsverkets skrivning att domen inte har någon prejudicerande betydelse. Än viktigare är hänvisningen till DS 2002:33 (som föregick SOU 2003:116) där den omvända stängselskyldigheten betonas. På sidan 115 står

"en allmän praxis att en djurägare som har djur utsläppta på sin fastighet håller stängsel mot angränsande fastigheter.

Som framgått gäller en motsatt sedvana när det gäller fäboddrift.

Den ovan nämnda tingsrättsdomen kan inte anses ha satt denna princip ur spel."

Betänkandet erkänner offentligrättsligt den omvända stängselskyldigheten i fäbodområden. SOU 2003:116 kan som helhet inte tolkas annat än att man från departementshåll godtar den sedvanerättsliga grunden för fäbodbete.

Varje anspråk på skadestånd måste bedömas ifrån de särskilda omständigheter som finns och hur bete tidigare bedrivits. Klart är att mulbetesrätt fortfarande finns i Sverige.

Värmlandssidan - medlemsnytt

EXTRA BESIKTNINGSMÄN

Det så kallade Dalauppropet har vid ett stormöte i Skeer, Orsa, den 28 april 2005, bestämt att drabbade, vid skador av rovdjur och –konfrontationer i Värmland, Gävleborg och Dalarna, kan kontakta pensionerade polisen Conny Björklund för hjälp och stöd. Telefon 0250-44202. Tills vidare sker insatserna idéellt.

Mötet beslutade också att stödja nationella "Folkaktion ny rovdjurspolitik".

ROVDJURSRÅDET

Länsstyrelsens rovdjursråd har vid möte i Karlstad fått bekräftat att Viltskadecenters råd från juli 2002 till rovdjursdrabbade (nya Viltskadekungörelsen, allmänna råd NFS 2002:13) om hjälp till dokumentation av flyktskador, försvunna djur, skrämde djur, förstörda ystningar, inställda turistbesök mm inte gäller. Den ska inte ske med hjälp av avlönade besiktningsmän. Sådant får drabbade själva klara av.

OM VARGPARET I VÄSE-BRATTFORS

Ett vargpar har lagt en lya i "skydd" av bebyggelse. Detta har gett anledning till en skrivelse från Värmlands säterbrukarförenings ledamöter i rovdjursrådet till Länsstyrelsen i Värmland den 18 maj 2005. Man framhåller om "Väse-Brattforsvargparet":

- Vargparets valpar bör omgående tas från lyan.
- Vargparets val av lya inom ca 1000 meter från bebyggelse är ingen slump. Paret måste anse sig tryggt i människors närhet där det kan valpa utan hot från andra Alfa-flockar.
- Valet av plats för lya är logiskt för vargarna. Men, som vi ser det, en följd av en misslyckad rovdjursförvaltning där konsekvenserna inte förutsetts.
- Rekommendationen i dagsläget är att avliva paret, som är en genetisk del av den finsk-ryska vargstammen. Vår bedömning är att eftersom paret vant sig att skaffa föda i människans närhet, oavsett födoval, går dessa individer ej att skrämra och "skygga upp" till att jaga sin föda i rena skogstrakter, undvikande människan och dess tamdjur.

Man pekar på behovet av översyn av nödvändigheten av skrämrelinsatser i både fåbodområdet och övriga länet.

Värmlands säterbrukarförening ansöker vidare om medel och resurser till information och för ett projekt där föreningen bl a fungerar som koordinator och rådgivare för bättre förvaltningskunskap; när, var, hur man t ex i förebyggande syfte kan tillåta åtling av björn och andra rovdjur, bl a för insamling av björnsplinning med DNA-tester.

- S-län bör ta täten i Sverige för en ny rovdjurspolitik.

Värmlands Säterbrukarförening

Postgiro: 12 01 99 – 5

Medlemsavgiften är 100:-

Styrelse och funktionärer

Ordförande

Kerstin Elofsson, Långensvägen 606
655 92 KARLSTAD

Sekreterare

Lina Johansson, Bergsäng 94
683 92 HAGFORS

Sekreterare och kassör

Kalle Jansson, Kindsjön
680 51 BOGRANGEN

Ledamöter

Åke Nilsson, Goth Bertil Johansson,
Viola Johansson, Sven-Erik Johansson

Revisorer

Agne Olsson, Inga-Britta Sundin

Valberedning

Olle Bernt, Karin Stjärnlöf

Länsstyrelsens rovdjursråd

Åke Nilsson, Goth Bertil Johansson

JAKT PÅ VARG

Länsstyrelsen i Värmland vill ändra rovdjurspolitiken så att 200 vargar blir maxnivå i stället för ett etappmål. Det ska även bli tillåtet att döda alla vargar i ett helt revir, istället för enstaka djur. Vi vill ha en kontrollerad förvaltning säger naturvårdsdirektör Lars Furuholm. – De kunskaper vi skaffat under åren ska också användas, fortsätter Furuholm, enligt Hudiksvalls Tidning, 16 april 2005.

Gävleborgs Fäbodförening

Organisationsnr 885501-2632

Postgiro 430 24 37-1
Medlemsavgift 150:- / år

Styrelse & funktionärer

Ordförande

Carl Höglund, Rönningen 8525,
826 95 TRÖNÖDAL
calle_hoglund@home.se
Tel 0270-380 64, 070-37290 71
Stortevremvallen väster om
Sveg. Projekträv då det gäller
lokalproducerat och fäbodar.

Vice ordförande

Tomas Eriksson,
Hästbovägen 17,
813 95 TORSÅKER
annabrodin@compagnet.se
Tel 0290-70141, 073-6394455
Fax 0290-701 41
Brukar Norra Lumshedens
fäbod mellan Kungsberg och
Lumsheden. Målare.

Sekreterare

Åsa Morberg, Årsundavägen 8 ,
811 61 SANDVIKEN
amg@hig.se
Tel 026-253 706, 070-32985 23
Har sin fäbod "under torget" i
Sandviken. Långt förflutet på
Nyvallen i Hede. Pedagog.

Kassör

Karin Nilsson,
Tjärnvallsvägen 39,
820 42 KORSKROGEN
Tel 0651-22004
Fax 0651-22004
Agvall och Digerkölsvallen.
Har de gamla svarta ryafären.

Stefan Olander

Skalen SÖDEROMSJÖN 340
828 95 VIKSJÖFORS
stefan.olander@sv.se
Tel 0278-15531, 0271-18039,
070-5692690
Skalen, fäboden som blev gård
som blev fäbod. Natur & kultur.

Suppleanter

Yasmine Bengtson
Lärkvägen 28
633 49 ESKILSTUNA
a8yasben@stud.slu.se
Tel 070-3414774
Något "fäbodlikt" nära
Söderhamn.

Joni Lidberg, Grophamre 53,
827 91 LJUSDAL
lidbergjoni@hotmail.com
Tel 0651-332 91, 070-35745 19
Släktens fäbod nära Ljungdalen
i nordligaste Härjedalen.

Karin Sköldmark, Bäckstigen 3,
828 32 EDSBYN
Tel 0271-214 82
Aktiv bupiga i Väsbo fäbod på
Skomakravallen i mer än 50 år.

Margareta Wallin, Grönås 2528
820 40 JÄRVSO
margareta.wallin@skola.bollnas.se
Tel 0651-47167, 070-5165919
Bupiga mm på Svedbovallen
mellan Ljusdal och Edsbyn.
Lärare mm.

Kansli

c/o Hälsinglands museum
Storgatan 31
824 30 HUDIKSVALL

Ekonomi: Barbro Persson
barbro.persson@hudiksvall.se
Tel 0650-196 01,
Fax 0650-381 86,

Revisorer

Sara Fichtelius,
Klampargatan 4,
824 42 HUDIKSVALL
sara.fichtelius@telia.com
Tel 0650-18676, 070-591 86 76

Carl-Ingel Arvidsson,
Bankgränd 1,
824 43 HUDIKSVALL
Tel 0650-31297, 070-688 82 65

Suppleanter

Göran Bernstål, Majors portar,
821 98 RENG SJÖ
goran.bernstal@swipnet.se
Tel 0278-665123, 070-6948732
Fax 0278-66 51 60

Gunila Brinkert,
Lövhagavägen 1244,
821 51 BOLLNÄS
Tel 0278-13715, 070-657 37 15

Valberedning

Anders Assis, Edevägen 10,
827 40 TALLÅSEN
annersors@hem.utfors.se
Tel 0651-330 29

Margareta Granér,
Lilla Vintergan 41,
827 31 LJUSDAL
Tel 0651-71 16 06

Roger Persson, Faluvägen 80,
828 30 EDSBYN
faluvagen80@hotmail.com
Tel 0271-20005, 070-593 72 50

Projektkoordinator

Jenny Strandberg,
Kristians 3430, Åkre,
820 40 DELSBO
kristians02@hotmail.com
Tel 0653-15211, 070-215 65 70

Byggnadsrådgivning

Anna-Karin Martinsson
Lia 12
824 92 HUDIKSVALL
annakarinmartinsson@hotmail.com
Tel 0650-25065, 070-2156570

Medlemsbrev, utredningar mm

Kelvin Ekeland, Hålsjö 8375,
820 64 NORRBO
bergils.ekeland@telia.com
Tel 0650-335 39, 070-2110815
Fax 0650-335 44

Nytt 9 juli 2005

Så fort ett får eller en get flyttas ska eventuellt nytt produktionsplatsnummer journalföras. Detta även om djuren går själva. Flyttar du själv djuren behöver transporten inte ha ett eget nummer. Detta avser även djur födda före den 9 juli 2005. Jordbruksverkets blankett E3.12 Transportdokument - får och getter, gäller.

Ett tips; försök få samma produktionsplatsnummer på fäboden som hemma.

Djurhållare ska sända Jordbruksverket uppgifter om alla förflyttningar etc. Dokument förvaras av djurhållaren. Kontakta Jordbruksverkets registerenhet vid frågor. Mailregister@svj.se
Telefon 036-15 59 53.

Inger Jarlebring på vår Länsstyrelse har nog närmare info om lokala förhållanden, t ex ifall flera brukare samsas om samma beten i fäbodskogen
[Mail inger.jarlebring@x.lst.se](mailto:Mailinger.jarlebring@x.lst.se)
Telefon 026-17 11 35.